

Z A P I S N I K
sa 36. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu
održane 30. marta 2018. godine

Sjednica je počela u 13 sati.

Predsjedavao je Željko Aprcović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Jovanka Laličić, Miloš Nikolić, Andrija Nikolić i, kao zamjene članova Odbora, Mihailo Anđušić, Aleksandra Vuković i Nikola Rakočević.

Sjednici su prisustvovali kandidati i kandidatkinje za članove Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika: Gorica Vujisić, Vukoman Golubović, Jelka Drašković Vojvodić, Jakup Murati, Velija Murić, Jovan Poleksić, Milan Radović, Velimir Rakočević, Miroslav Samardžić, Aneta Spaić, Ana Stanković Mugoša, Milan Filipović, Rifat Hadrović, Gavriilo Čabarkapa i Ranka Čarapić.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

1. Konsultativno saslušanje kandidata prijavljenih na Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika

Predloženi dnevni red usvojen je jednoglasno.

PRVA TAČKA: Konsultativno saslušanje kandidata prijavljenih na Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika

Predsjednik Odbora, poslanik Željko Aprcović, podsjetio je članove Odbora i uvažene goste da je Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika raspisan 19. februara 2018. godine, te da su se, nakon isteka roka od 15 dana od dana raspisivanja Javnog poziva, prijavili sledeći kandidati:

1. Vujisić Gorica
2. Golubović Vukoman
3. Drašković Vojvodić Jelka
4. Murati Jakup
5. Murić Velija
6. Poleksić Jovan
7. Radović Milan
8. Rakočević Velimir
9. Samardžić Miroslav
10. Spaić Aneta

11. Stanković Mugoša Ana
12. Filipović Milan
13. Hadrović Rifat
14. Čabarkapa Gavriilo
15. Čarapić Ranka

Predsjednik Aprcović je predložio da kandidati, i to redosljedom sa utvrđene liste, predstave i izlože motive kojim su se rukovodili prilikom prijave na Javni poziv i dao riječ gđi Gorici Vujisić.

U uvodnom izlaganju, **kandidatkinja Gorica Vujisić**, istakla je da se prijavila na Javni poziv iz razloga što smatra da može doprinijeti radu Tužilačkog savjeta, te da je identifikovala tri ključna pitanja na kojima treba raditi, kako bi se poboljšao rad cjelokupnog tužilaštva. Pitanja se odnose na: zakonitost rada tužilaca, disciplinsku odgovornost tužilaca i transparentniji rad Tužilačkog savjeta, u smislu većeg prisustva u javnosti.

Kandidat Vukoman Golubović, u uvodnoj riječi, istakao je da bi mogao značajno doprinijeti radu Tužilačkog savjeta, imajući u vidu da je kroz dugogodišnju karijeru spojio teoriju i praksu, odnosno da je zaokružio proces koji se odvija u okviru pravosudnog sistema. Dodao je da bi, u slučaju da bude izabran, akcenat stavio na edukaciju tužilaca, kako postojećih, tako i onih koji tek treba da zasnuju stalni radni odnos u tužilaštvu.

Kandidatkinja Jelka Drašković Vojvodić, je istakla da bi mogla doprinijeti radu Tužilačkog savjeta zbog svog iskustva i sposobnosti, kao i da bi, takođe, akcenat stavila na stručno osposobljavanje tužilaca i za dodjeljivanje većih sredstava od strane Vlade za tu namjenu.

Kandidat Jakup Murati istakao je da je biti član Tužilačkog savjeta velika privilegija, te da se prijavio na Javni poziv kako bi stavio na raspolaganje Tužilačkom savjetu svoje znanje i iskustvo stečeno u privredi, upravi u advokaturi. U slučaju izbora od strane Skupštine Crne Gore, akcenat bi stavio na utvrđivanje odgovornosti tužilaca, a mišljenja je da bi Tužilački savjet trebalo da bude organ koji pruža podršku tužiocima u slučaju medijskih napada. Takođe, naveo je da bi politika Državnog tužilaštva trebalo da bude kompatibilna sa vladavinom prava i borbom protiv korupcije.

U uvodnoj riječi, **kandidat Velija Murić**, ukratko je izložio podatke iz svoje biografije i istakao da su svakom društvu koje želi da napreduje potrebne nezavisne pravosudne institucije koje mogu odgovoriti ustavnom zadatku. Kao član Tužilačkog savjeta, zalagao bi se upravo za jačanje nezavisnosti tužilaštva i za kadrovsko jačanje tužilačke organizacije. Dalje je naveo da se bavi advokaturom, kao i da je aktivan u nevladinom sektoru, od kojeg je dobio podršku za prijavu na Javni poziv.

Kandidat Jovan Poleksić, u svom izlaganju je istakao da je mišljenja da advokatura nije dala svoj doprinos u radu Tužilačkog savjeta i sličnih tijela, te da je neophodno veće učešće advokata u radu pravosuđa u širem smislu.

Kandidat Milan Radović, u svom izlaganju, ukratko je govorio o svom radnom iskustvu, dosadašnjim imenovanjima na Skupštini Crne Gore, dostignućima i odnosu prema poslu i porodici. Mišljenja je da, zbog svega navedenog, potpada pod kategoriju ugledni pravnik i da može doprinijeti radu Tužilačkog savjeta.

Kandidat Velimir Rakočević, u svom izlaganju, istakao je da se već 30 godina kroz teoriju i praksu bavi poslovima sprječavanja i suzbijanja kriminaliteta, te da je, imajući u vidu iskustvo, prijava na Javni poziv bila profesionalna obaveza. Naveo je da od ključne

važnosti edukacija tužilaca, naročito posjedovanje specijalizovanih stručnih znanja, kao i povećanje efikasnosti rada tužilaštva i tužilačke organizacije.

U svom izlaganju, **kandidat Miroslav Samardžić** iznio je podatke iz svoje biografije, sa naročitim osvrtom na funkciju vojnog tužioca. Istakao je da od penzionisanja nije u radnom odnosu, te da ima dovoljno vremena da se posveti članstvu u Tužilačkom savjetu, kao i da bi zbog znanja koje je stekao u dugogodišnjoj karijeri i poslovima vezanim za tužilaštvo, mogao značajno doprinijeti njegovom radu.

U uvodnom izlaganju, **kandidatkinja Aneta Spaić** osvrnula se na značaj Tužilačkog savjeta i članstva u istom, kao i da, imajući u vidu činjenicu da dolazi sa Univerziteta, može iz malo drugačije perspektive doprinijeti razvoju tužilačke organizacije. S tim u vezi, govorila je o uporednoj praksi i učešću teoretičara u rad savjeta, u odnosu na sudije, tužioce i advokate koji se dominantno bave zakonodavstvom iz praktičnog ugla. Mišljenja je da se treba staviti akcenat na proaktivnost tužilaca, na saradnju sa Centrom za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija, usavršavanje elektronskog sistema, sistem ocjenjivanja tužilaca i dodala da će rad Tužilačkog savjeta biti ključan na putu EU integracija.

Kandidatkinja Ana Stanković Mugoša, u svom izlaganju, osvrnula se na radno iskustvo i funkciju disciplinskog sudije i tužioca u Advokatskoj komori Crne Gore, kao i na stručno usavršavanje, odnosno pohađanje obuka. Istakla je da bi članstvo u Tužilačkom savjetu za nju predstavljano profesionalni izazov i dodala da je jako bitno da isti što prije počne da radi u punom kapacitetu. Takođe, mišljenja je da je od ključnog značaja da tužilaštvo bude finansijski nezavisno, da tužiocima imaju bolje uslove za rad i budu materijalno obezbijeđeni, kako bi se korupcija svela na najmanji mogući nivo. U daljem izlaganju, govorila je i o kršenju prezumpcije nevinosti od strane medija, kao i o postupcima koji zbog oslobađajućih presuda nanose štetu za budžet države.

U uvodnom izlaganju, **kandidat Milan Filipović**, istakao je da je tužilaštvo jedan od najvažnijih organa u pravosudnom sistemu, od čijeg rada zavise sudbine ljudi, te da je njegovo dobro funkcionisanje od ključnog značaja za stabilnost i mir. Mišljenja je da je rad tužilaštva u posljednje vrijeme u usponu i da taj rad mora biti podržan od strane Tužilačkog savjeta, na način što će se raditi na podizanju kvaliteta rada tužilaca, imajući u vidu da je kvalitet tužilaca najbitniji za formiranje dobrih optužnih akata, koji u krajnjem rezultiranju osuđujućom presudom.

Kandidat Rifat Hadrović je u uvodnim riječima iznio ukratko podatke iz svoje biografije i naveo da je bio član Tužilačkog savjeta u ranijim sazivima, te da dobro poznaje rad i nadležnosti istog. Dodao je da tužilaštvu predstoji ozbiljan posao ocjenjivanja tužilaca, koji nosi sa sobom veliku odgovornost. S tim u vezi, mišljenja je da bi svojim iskustvom mogao doprinijeti radu savjeta.

Kandidat Gavriilo Čabarkapa ukratko je upoznao članove Odbora sa svojom biografijom i istakao da je čast biti biran iz reda uglednih pravnika u sastav Tužilačkog savjeta. Takođe, dodao je, da akcenat prevashodno treba staviti na kontinuiranu edukaciju tužilaca, koja je od ključnog značaja za formiranje kvalitetnih optužnih akata.

Kandidatkinja Ranka Čarapić, je istakla da je cijeli radni vijek provela u tužilaštvu, te da je to razlikuje od ostalih kandidata, te da je u toj instituciji obavljala sve funkcije, od pripravnika do Vrhovnog državnog tužioca. Posebno je stavila akcenat na činjenicu da je bila član Tužilačkog savjeta, kao i predsjednica u jednom mandatu i da ogromno iskustvo koje ima može biti od velike koristi. Kao i ostali kandidati, takođe, stavila je akcenat na edukaciji tužilaca, kao na odgovornost u vršenju svoje funkcije.

Predsjednik Odbora, poslanik Željko Aprcović, nakon uvodnih izlaganja kandidata koji su se prijavili na Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, podvukao je značaj zakonitosti, odgovornost i veće transparentnosti državno-tužilačke organizacije, iz prostog razloga što ista ne smije biti hermetički zatvorena. Takođe, poslanik je mišljenja da je edukacija tužilaca vrlo bitan element, koji povlači izradu dobrih i kvalitetnih optužnih akata, što dalje znači i kvalitetne sudske presude. Poslanik Aprcović izrazio je stav povodom manjka vođenja disciplinskih postupaka protiv tužilaca te je, s tim u vezi, postavio pitanje kandidatima kako će se odnositi prema disciplinskim postupcima u cilju unaprjeđenja rada tužilačke organizacije, ali i na koji način namjeravaju u tom smislu dati lični doprinos.

Kandidatkinja Gorica Vujisić, odgovarajući na pitanje poslanika Željka Aprcovića, istakla je da je bitno ispratiti tok i dužinu trajanja vođenja istrage, kao i sagledati permanentno praćenje rada određenog tužioca, sve do konačnog ishoda optužnice.

Kandidat Vukoman Golubović, u svom odgovoru je kazao da je disciplinski postupak bitan segment u svakom poslu, a posebno u tužilačkoj organizaciji. Nedostatak odgovornosti značajno se odražava na kvalitet rada, te bi svaki propust u radu na zakonski predviđen način trebalo sankcionisati.

Odgovarajući na pitanje predsjedavajućeg, **kandidatkinja Jelka Drašković-Vojvodić**, navela je da u pojedinim slučajevima i izuzetnim prilikama, privatni život i određene okolnosti kod tužioca mogu potencijalno uticati na vođenje istrage, ali da bi u tom slučaju trebalo pronaći način da se na neki način tužilac izuzme iz iste.

Kandidat Jakup Murati, odgovarajući kratko na postavljeno pitanje, istakao je da tužilac ne bi smio biti opsjednut privilegijama i benefitima koje uživa, na osnovu vršenja svoje funkcije, već da bi trebao da bude svjestan odgovornosti prilikom postupanja u određenim predmetima. Sa druge strane, tužilac ne bi smio biti uznemiravan u toku vođenja istrage, gdje se dolazi do itekako bitne uloge Tužilačkog savjeta, koja se ogleda u podršci i potpori koju Državno tužilaštvo treba da pruži svim tužiocima.

Kandidat za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, **Velija Murić**, odgovorio je da je pitanje disciplinske odgovornosti značajno pitanje, kojem bi trebalo pridati veću pažnju. Zakonitost, stručnost, sistem odlučivanja, ljudska prava i odgovornost – neki su od glavnih elemenata i komponenti na kojima bi trebalo da počiva ono što jednog tužioca opredjeljuje za vršenje funkcije. U tom smislu, rad tužioca je samostalan i nezavisan, te od njega zavisi dalji tok istrage, koja vodi suđenju, kao konačnoj instanci koja odlučuje. Po njegovom mišljenju, teret tužioca trebao bi da se podijeli, u smislu timskog odlučivanja pri konačnom odlučivanju. U slučaju „promašenih optužnica“, naveo je Murić, trebalo bi otkriti uzrok tome, odnosno da li se radi o neznanju, eventualnoj korupciji, slaboj podršci u tužilačkoj organizaciji, ili pak neka vrsta nebrige.

Kandidat Jovan Poleksić, u svojoj diskusiji na postavljeno pitanje, istakao je da usvajanjem osnovanih pritužbi podnesenih protiv određenog broja tužilaca koji u svom radu permanentno pokazuju slabosti, neće doći do umanjenja ugleda tužilačke organizacije. Naprotiv, mišljenja je da će tužilaštvo sistematičnim, analitičnim, korektnim i ljudskim otvaranjem pitanja procesa disciplinske odgovornosti, biti na dobitku.

Kandidat Milan Radović, odgovarajući na pitanje koje se odnosi na disciplinsku odgovornost, naveo je da je potrebno podvući da je državno tužilaštvo ustavna kategorija, kojoj su povećane nadležnosti novijim zakonskim izmjenama, te da treba postupati u skladu tim, pa kada je u pitanju i disciplinska odgovornost. Takođe, u ovom dijelu, istakao je značaj Tužilačkog savjeta, koji bi trebao da se na svaki način bolje upozna i proprati rad svih tužilaca.

Kandidat Velimir Rakočević, u svom izlaganju kazao je da su profesionalna znanja, vještine i kredibilitet i moral tužilaca izuzetno bitni za rad i ishod rada svakog tužioca ponaosob, uzimajući u obzir sve dominantniju i važniju ulogu koju državno-tužilačka organizacija danas ima. Dalje je kazao da mjerljivi rezultati tužilaca moraju postojati, kao i to da je neophodno konstantno pratiti njihov rad i rezultate koje postižu.

Kandidat Miroslav Samardžić, odgovarajući na pitanje koje se odnosi na disciplinske postupke, odgovorio je da treba imati u vidu da je tužilaštvo jedan od najvažnijih organa, te da je velika i značajna odgovornost i profesionalnost svih koji u tom organu rade. Činjenica da u prethodnom periodu nijesu vođeni disciplinski postupci protiv tužilaca može da ukaže da nijesu postojali razlozi za tako nešto, ili pak da Tužilački savjet nije na dobar način izvršavao zakonom dodijeljene nadležnosti. Kandidat Samardžić dalje smatra da bi svi godišnji izvještaji koji od osnovnih, viših, kao i Specijalnih tužilaca idu ka Vrhovnom državnom tužilaštvu, trebalo da sadrže između ostalog i odredbe o brzini odlučivanja tužilaca po predmetima, kao i podatke o vremenu trajanja istraga. Na taj način, smatra on, Tužilački savjet bi bio u prilici da konkretnije prati rad svih tužilaca na teritoriji Crne Gore.

Kandidatkinja za člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika, **Aneta Spaić**, u svojoj diskusiji, istakla je da je disciplinska odgovornost važno pitanje, za koju legislativa predviđa sve učinkovite mehanizme kojima se na iscrpan način ona može utvrditi. Međutim, statistika pokazuje da su u toku prethodne godine pokrenuta dva postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, dok je samo jedan utvrđen kao teži oblik disciplinskog prekršaja. Ono što je takođe interesantno, kako je istakla Spaić, jeste da postoji 92% osuđujuće presude, što znači potvrđivanje optužnih akata, dok je 6% oslobađajućih a 2% odbijajućih presuda. Na kraju, istakla je Spaić, edukacija je od gorućeg značaja za kvalitet tužilačke organizacije, ali su kriterijumi i indikatori za utvrđivanje i napredovanje tužilaca izuzetno dobro postavljeni, dodajući da je Venecijanska komisija odredila izvanredan monitoring u procesu donošenja zakona kojim je utvrđeno na koji način treba sagledavati kvalitet tužilaca.

Kandidatkinja Ana Stanković-Mugoša kazala je da bi tužioci trebalo da nastave sa edukacijom i usavršavanjem, ali da bi im, sa druge strane trebalo obezbijediti najkvalitetnije uslove za rad, kao i da na adekvatan način budu nagrađeni. Takođe, tužioci bi po njenom mišljenju trebalo da imaju kvalitetnu i kontinuiranu međusobnu saradnju sa policijom i drugim državnim organima, kako u državi, tako i u regionu. Kada je u pitanju pokretanje disciplinskih postupaka, neophodna je krajnja objektivnost i nepristrasnost, uzimajući u obzir iskaz tužioca protiv koga je postupak pokrenut, kako bi on mogao braniti svoja prava. Stanković-Mugoša, takođe smatra, da bi Tužilački savjet trebalo da postavi određene kriterijume za pokretanje disciplinskih postupaka, naročito kada je u pitanju neažurnost određenog broja optužnih akata.

Kandidat Milan Filipović, u svom odgovoru upućenom poslaniku Željku Aprcoviću, istakao je da je pitanje disciplinske odgovornosti tužilaca principijelno pitanje, te da bi se tužilac za koga se uspostavi da je napravio disciplinski prekršaj, trebao prestati baviti tužilačkom funkcijom. Kako je dalje naveo, utvrđivanje disciplinskog prekršaja jasno pokazuje da je narušen autoritet i integritet tužioca i tužilačke organizacije uopšte.

U svojoj riječi, **kandidat Rifat Hadrović**, naveo je da je, kada je u pitanju disciplinska odgovornost, neophodno imati u vidu Etički kodeks tužilaca, te da bi svi tužioci koji krše njegova pravila trebalo da budu podvrgnuti disciplinskoj odgovornosti, kako ne bi ulazili u zonu krivične odgovornosti. Tim aktom, istakao je Hadrović, regulisano je etičko i profesionalno ponašanje tužilaca, što znači da tužioci trebaju obavljati svoje dužnosti zakonito i stručno, na osnovu zakona, Ustava i priznatih međunarodnih ugovora.

Takođe, bitna nadležnost jeste i zaštita prava i sloboda građana, koje upravo garantuju Ustav i međunarodne konvencije kojima se Crna Gora obavezala.

Kandidat Gavriilo Čabarkapa, u svom odgovoru kazao je da odgovornost tužilaca treba šire smatrati od disciplinske odgovornosti, koja je uređena Zakonom o državnom tužilaštvu. S tim u vezi, navedenim zakonom neophodno je uvesti određeni oblik krivice državnog tužioca, pored onoga što je zakon već predviđa, a što prema riječima Čabarkape, nije dovoljno.

Kandidatkinja Ranka Čarapić, navela je da su u tužilaštvu ranijih godina opirali uvođenju disciplinske odgovornosti u zakonske okvire, zarad čuvanja ugleda tužilačke funkcije. Nadalje, istakla je da je poslednjih godina ipak bilo pokretanja disciplinskih postupaka, gdje su bile izricane sankcije i zabrane napredovanja u određenom periodu, ali i situacija u kojima su pojedini tužioci svojevrijedno napuštali funkcije davajući ostavke. Na kraju, Čarapić je kazala da pokretanju disciplinskih postupaka protiv tužilaca treba pristupati savjesno, odgovorno i ozbiljno i nadalje na adekvatan način odgovoriti ukoliko se utvrdi disciplinska odgovornost.

Predsjednik Odbora, **poslanik Željko Aprcović** se zahvalio kandidatima na prisustvu i naveo da će biti obaviješteni o daljem toku postupka.

Sjednica je završena u 15 sati i 15 minuta.

Sekretarka Odbora

Slavica Mirković

Predsjednik Odbora

Željko Aprcović